

Opnieuw vertrouwen in de complexe scheiding

Kita Bronda

NVPA 07-04-23

Thema's

- Kindbehoefte
- Groeimodel
- Vrijere loyaliteit
- Hechtingspartonen, systeemodynamieken, trauma en overlevingsmechanismen
- Definitie complexe scheiding
- 'High conflict person' (HCP)
- Mentale belasting kind
- Hoe werken jeugdinstanties?

Presentatie is onvolledig, meer een kader, juridische aspecten zijn onderbelicht

- Wat zijn de kindbehoefte nadat ouders uit elkaar zijn gegaan?
- Wat is het groeimodel voor ouders om te groeien in hun scheiding om opnieuw te verbinden?
- Hoe kan een kind in de vrijere loyaliteit komen als ouders uit elkaar zijn?
- Wanneer spreek je van een complexe scheiding?
- Hoe spelen hechtingspatronen, systeemdynamieken, trauma en overlevingsmechanismen hierin?
- Hoe herken je gedrag van een 'high conflict person' (HCP)?
- Welke extra mentale belasting geeft een HCP voor het kind in de complexe scheiding?
- Wat is je werkwijze bij een HCP?
- Hoe werken jeugdinstanties over het algemeen met scheidingen, wat doen zij met HCP's en wat betekent dit voor het kind?

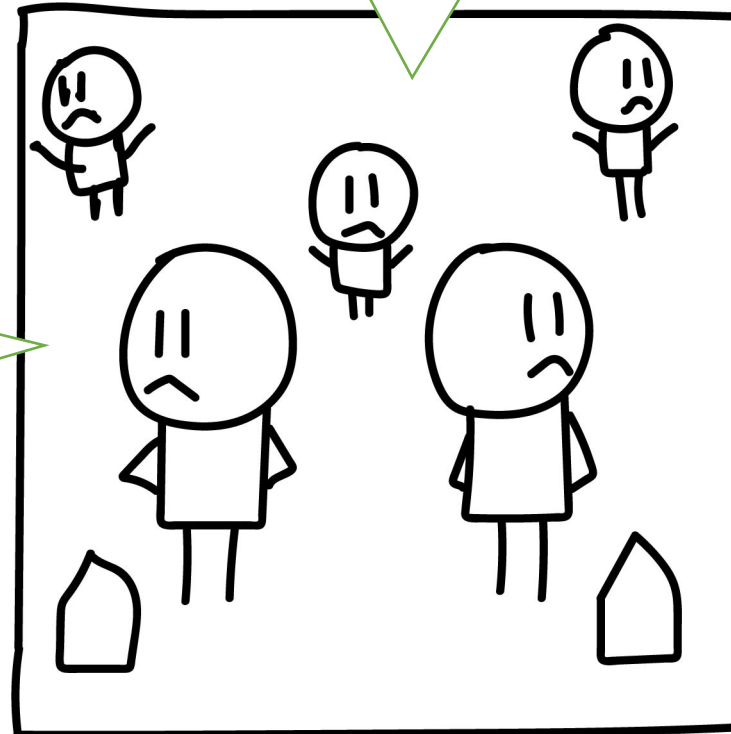
Belasting voor een kind in de complexe scheiding

Ik wil dat jullie elkaar insluiten ipv afwijzen

Niemand mag verzwakken door gedrag of een afspraak van ouder

Ik wil warm contact, me gezien, gesteund en beschermd voelen door elke ouder

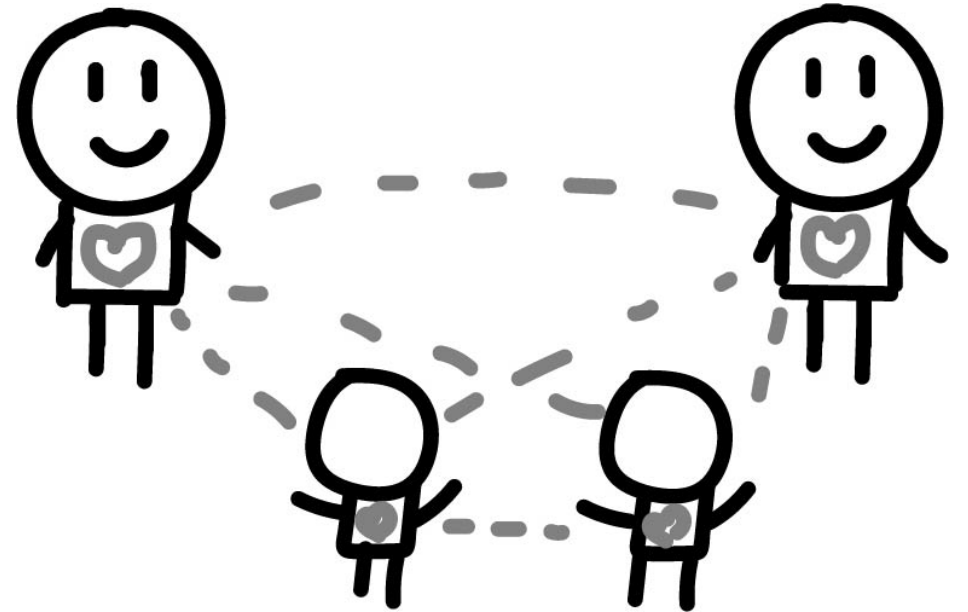
Ik mis mijn veilige thuishaven. En als een van ons zich onveilig voelt bij een ouder, dan voel ik me ook onveilig

Als je afwijzend praat over mijn andere ouder, dan voel ik me ook afgewezen. Ik wil dat jullie neutraal praten over de ander.

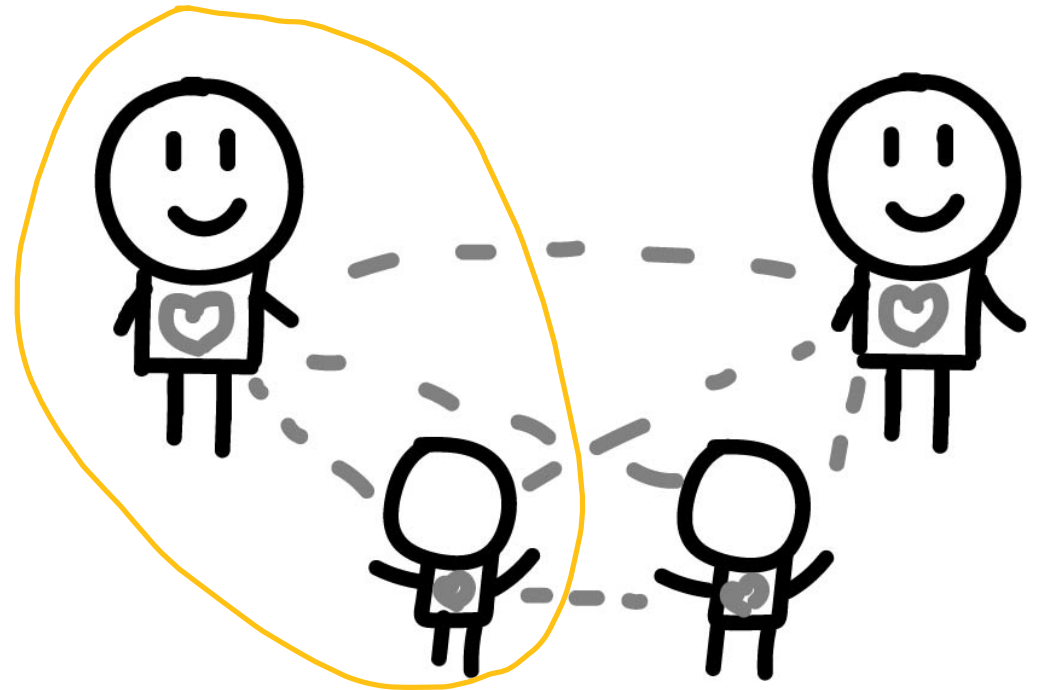
Wat is de kindbehoefte na de scheiding?

1. Contact
2. Geborgenheid/veiligheid
3. Er bij horen
4. Zie en hoor je mij

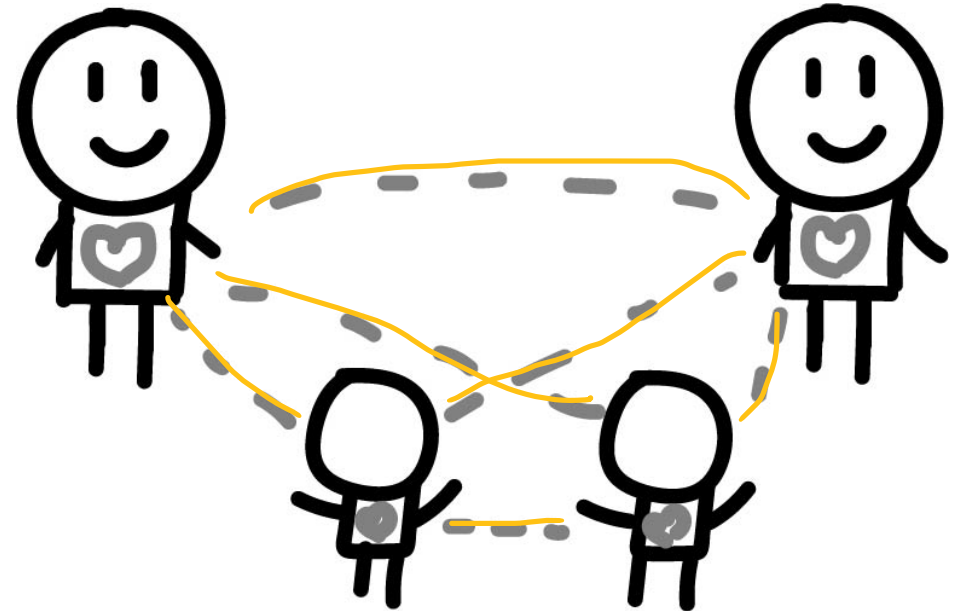
Wat is de kindbehoefte één op één?

1. Ik wil me welkom voelen en contact ervaren.
2. Geef je mij geborgenheid en plezier?
3. Ik hoor toch bij jou?
4. Zie en begrijp je mij en help je mij mijn emoties te verwerken?

Wat is de kindbehoefte irt hele gezin?

1. Ik wil dat iedereen welkom is.
2. Geef je iedereen geborgenheid en plezier?
3. Wij horen toch altijd bij elkaar?
4. Zie je mij en de anderen?

Welke onderliggende dynamieken vragen aandacht bij scheiding?

Systeemdynamieken

Wij horen altijd bij elkaar

Gezinsbelang gaat voor eigen belang

Erkennen van plek (samengesteld gezin)

Loyaliteit beschermen

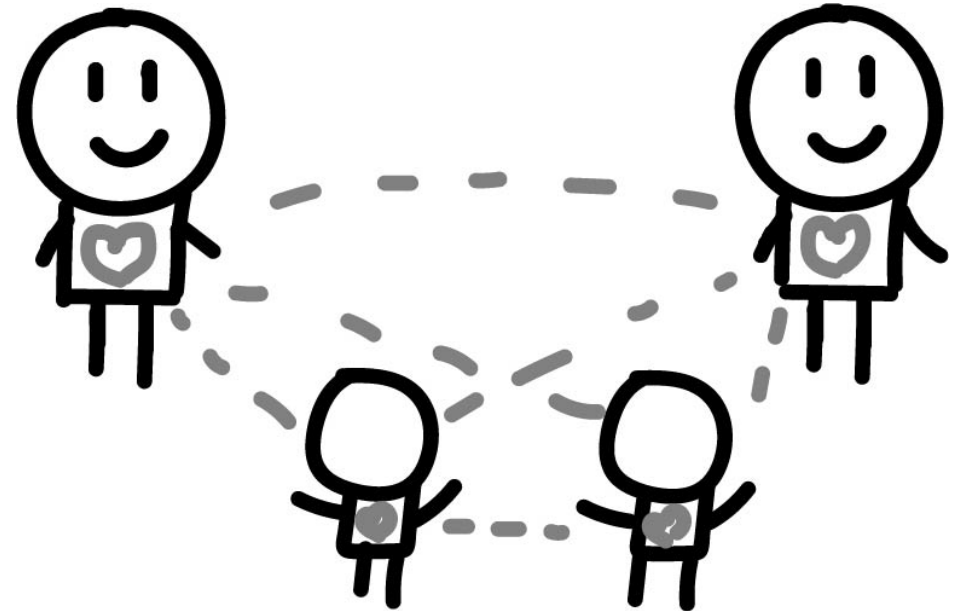
Hechtingspatronen

Geborgenheid geven

Trauma en overlevingsmechanismen

Eigen trauma kennen en stress reguleren

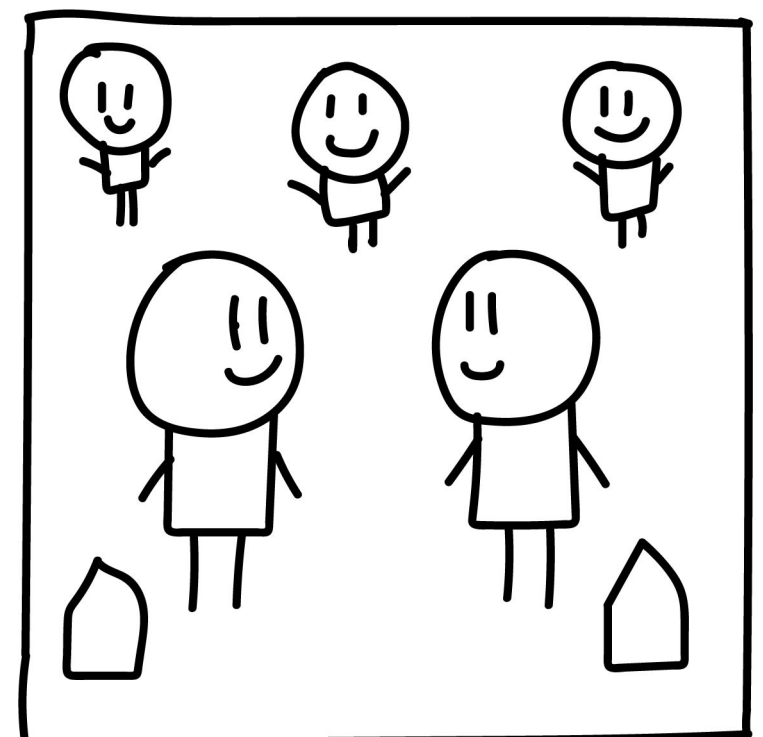
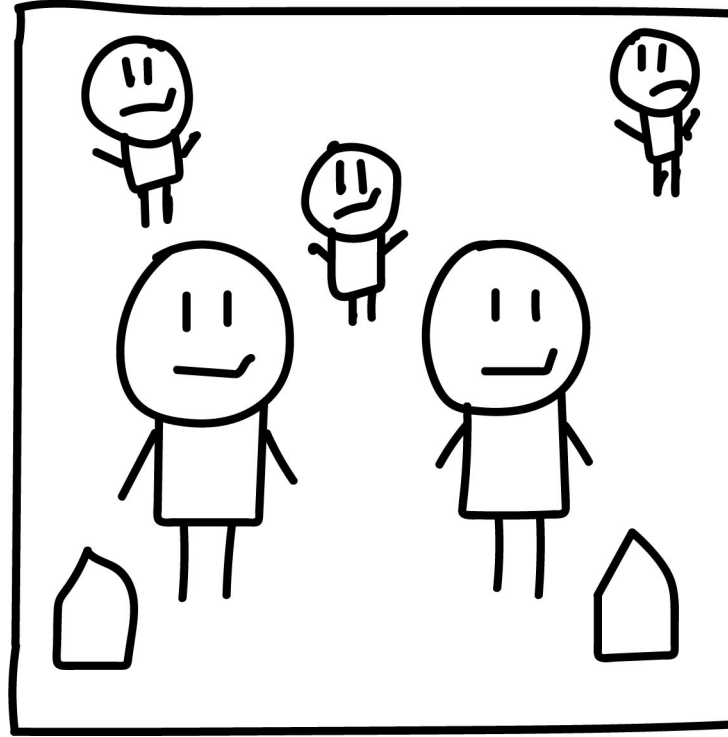
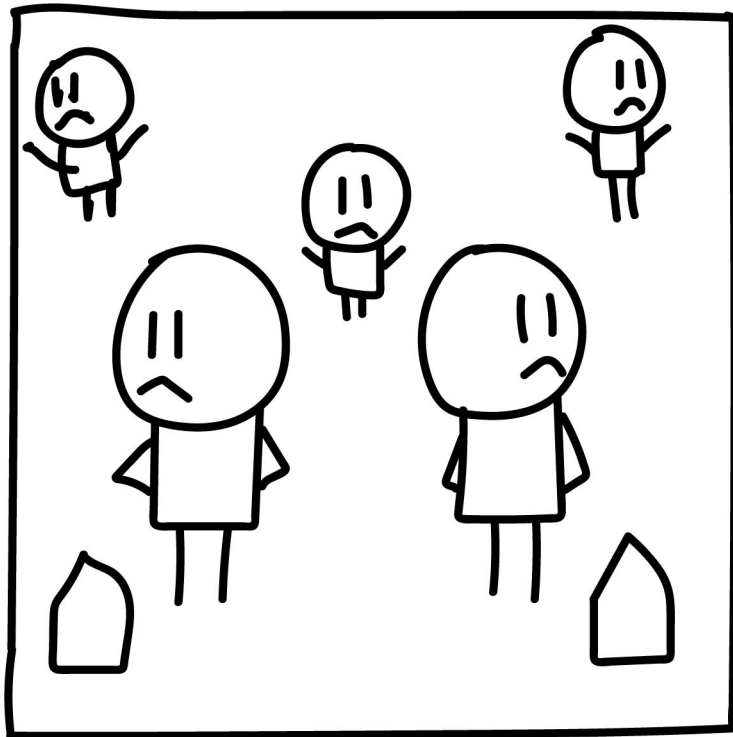
Kind helpen stress te reguleren

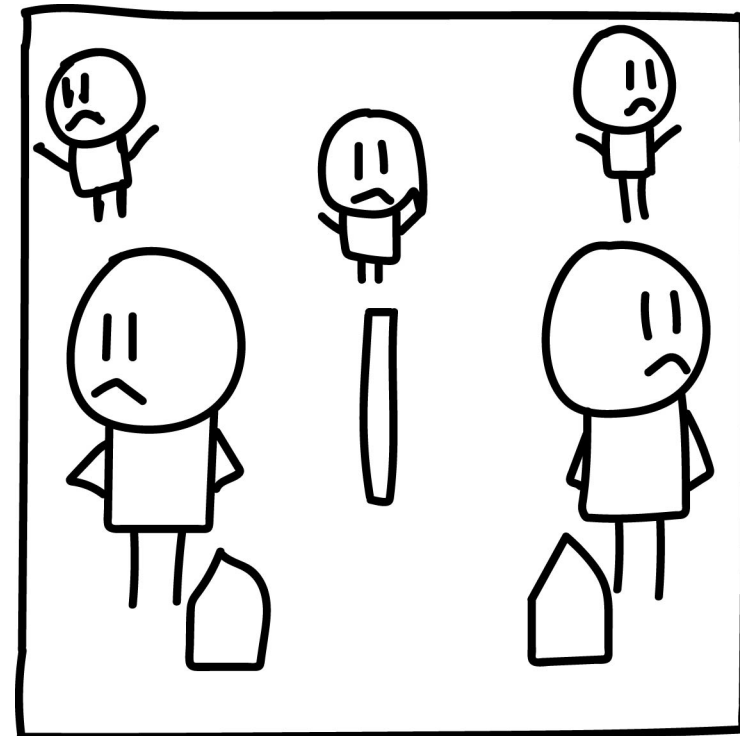
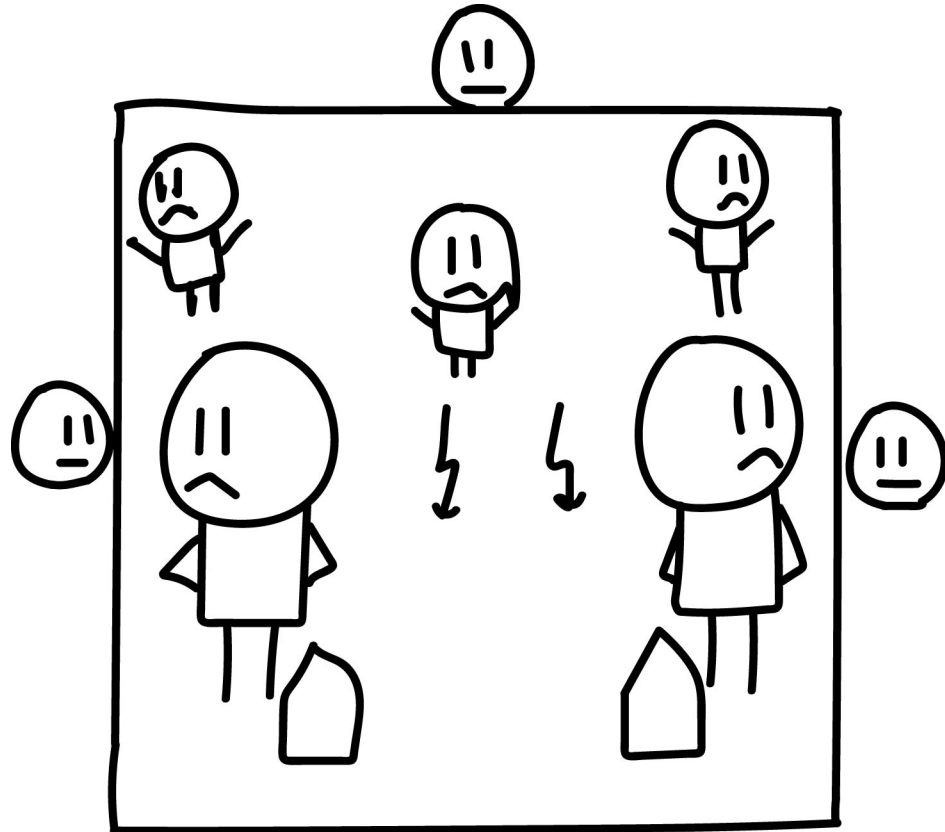
Wat heeft kind nodig van de ouders onderling?

- **Systeem:** Ouders die geen spanningen bij elkaar oproepen, veilig zijn voor elkaar en alle gezinsleden
 - Geen spanningen oproepen, veiligere communicatie
 - Afspraken maken en nakomen
 - Eigen belang is ondergeschikt aan gezinsbelang, niemand mag verzwakken door een afspraak
 - Elkaar insluiten: We horen altijd bij elkaar.
 - Ouders die neutraal over elkaar en anderen zijn.
 - Elkaar ruimte geven om authentiek ouder te zijn.
- **Hechting:** Ouders die ontspannen zijn met het kind en samen plezier hebben
- Ouders die het kind zien en die voorleven hoe je je gevoelens verwerkt

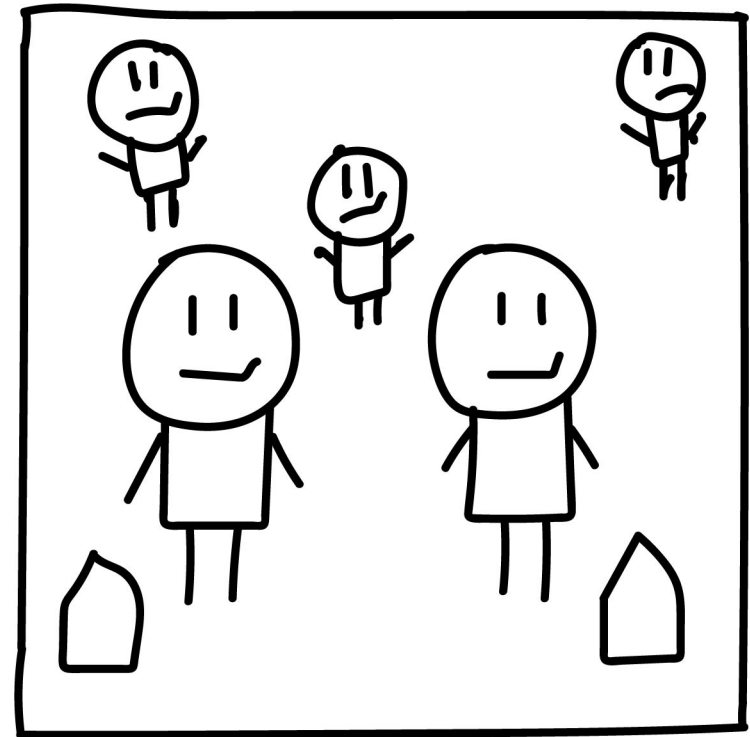
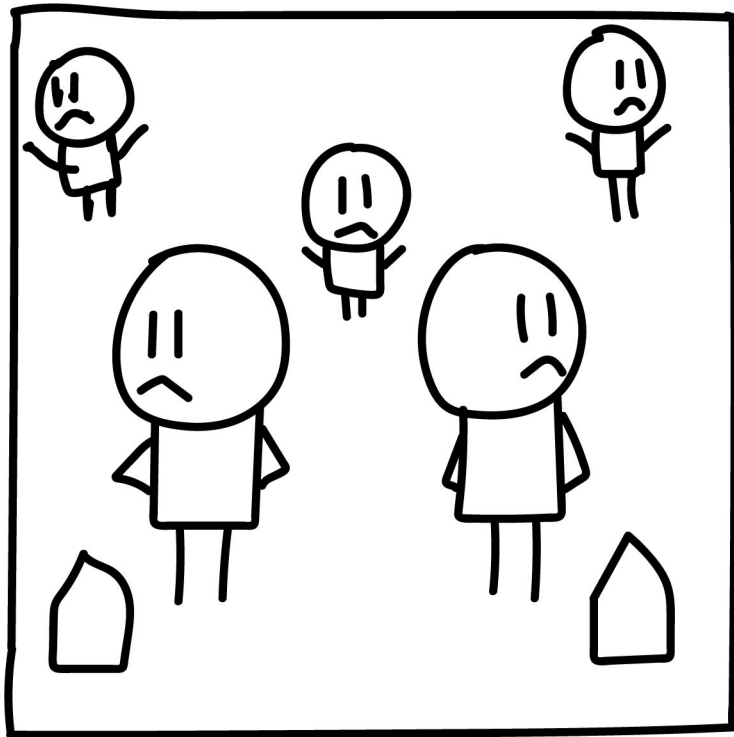
Groeimodel voor gescheiden ouders

Stijdbedding

Opnieuw Vertrouwen

Intenties ouders opnieuw Vertrouwen

Intenties 1-4 : hechting

1. Ik geef mijn kind een gevoel van welkom en contact
2. Ik wil beter omgaan met stress
3. Ik geef geborgenheid en plezier
4. Ik verwijdt het verwijt

Je kind heeft nodig dat

1. ..het echt voelbaar warm contact ervaart.
2. ..dat je je ontspannen voelt doordat je jezelf reguleert in je spanningen. Projectie voorkomt.
3. ..de veilige thuishaven opnieuw gecreëerd wordt door 1-op-1 momenten.
4. ..dat jullie geen spanningen bij elkaar oproepen, ook al zijn jullie niet samen

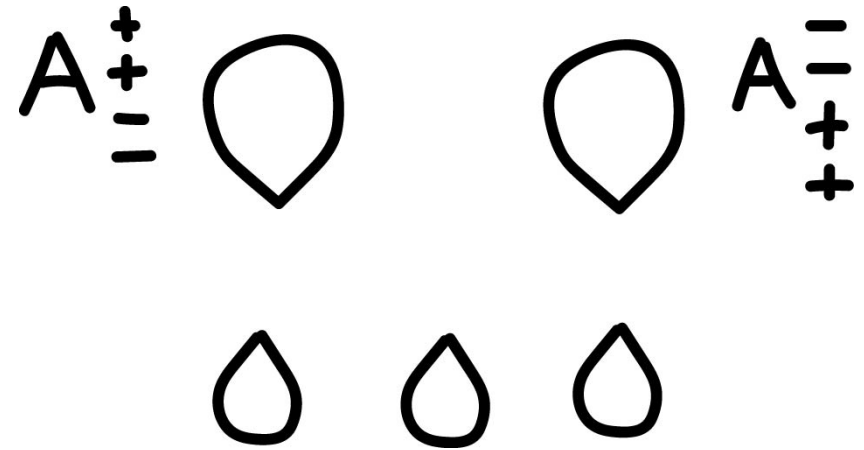
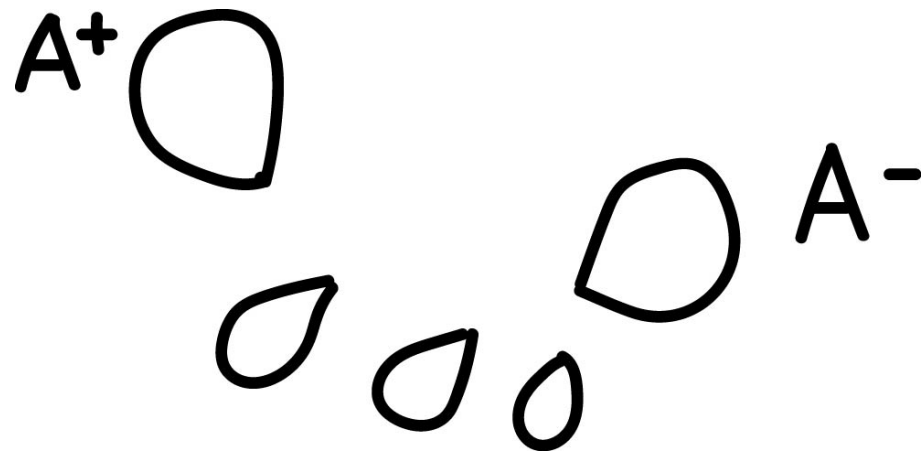
Intenties 5-8: systeem en hechting

5. Ik geef mijn kind het gevoel dat wij altijd bij elkaar horen
6. Mijn belang is ondergeschikt aan het belang van het gezin
7. Ik houd rekening met de ordening en plek van mijn kind
8. Ik zie en begrijp mijn kind en help het zijn emoties te verwerken

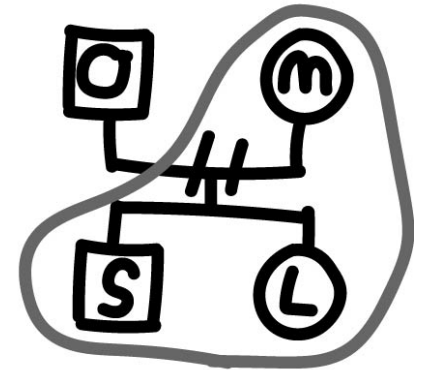
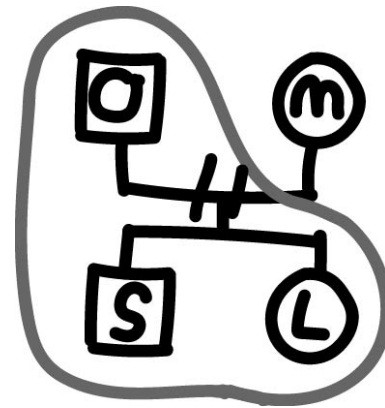
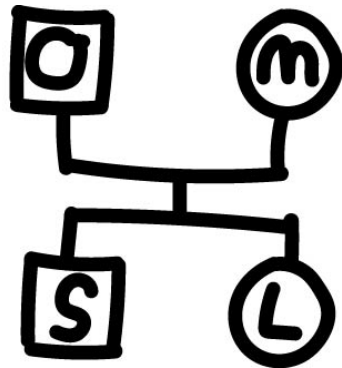
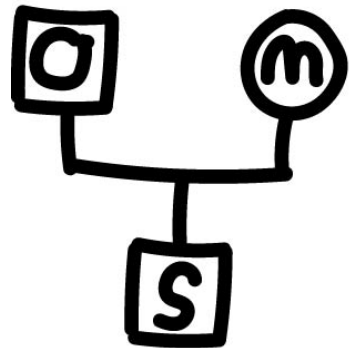
Je kind heeft het nodig:

5. Dat jullie uitdragen altijd bij elkaar te horen en voor elkaar te zorgen
6. Niemand zwakker wordt door een afspraak
7. Dat plek van het kind in elk systeem wordt erkend door de ouders
8. Het erkenning krijgt van wat het voelt zonder een oordeel.

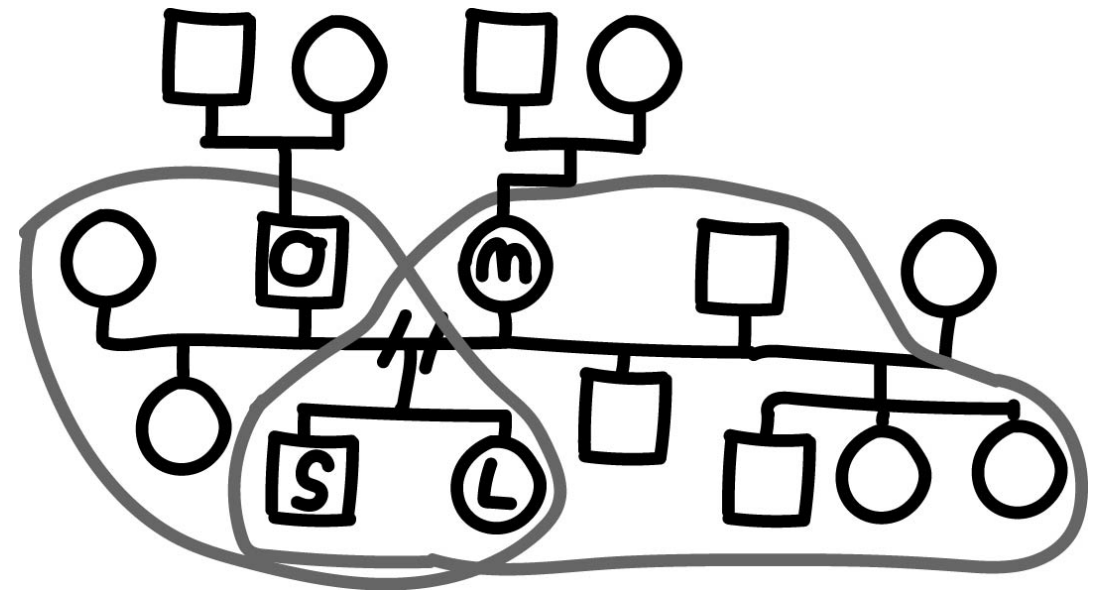
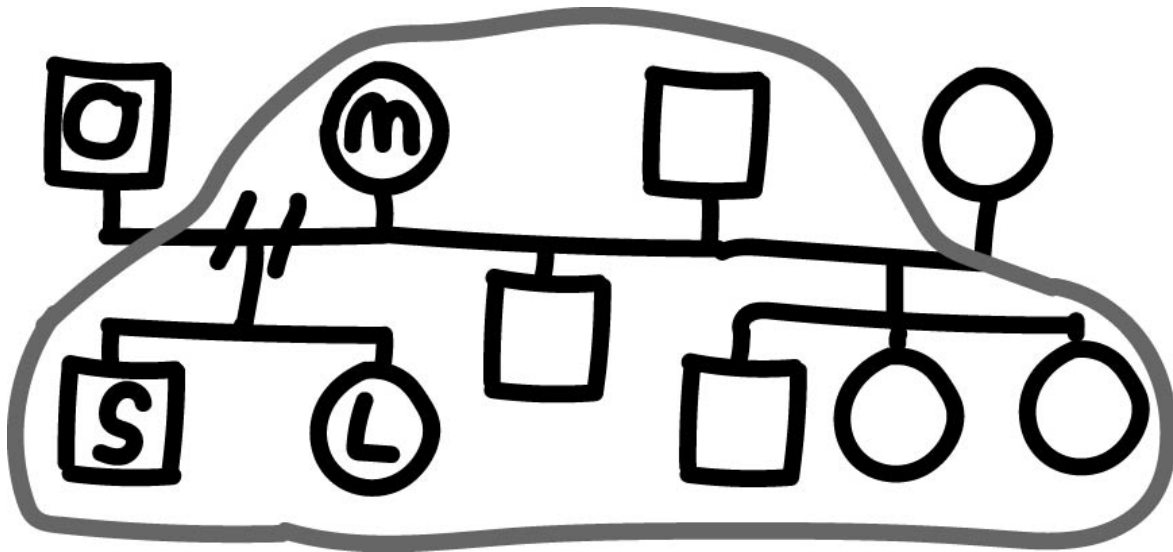
Mijn belang is ondergeschikt aan het gezinsbelang
Niemand zwakker wordt door een afspraak

Ik houd rekening met de ordening en plek van mijn kind

Ik houd rekening met de ordening en plek van mijn kind

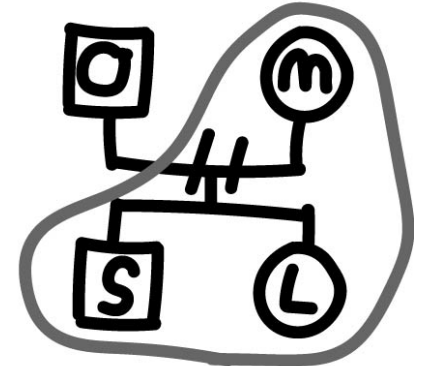
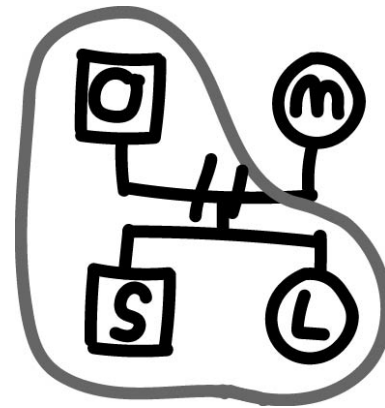
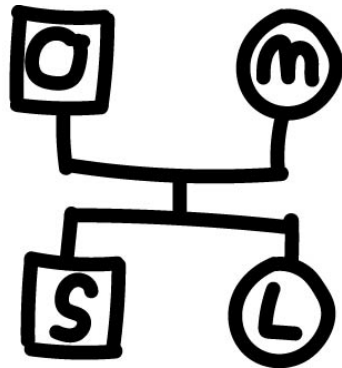
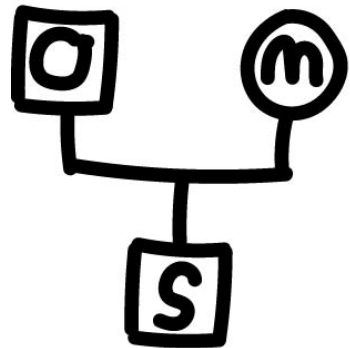

Oefening Genogram

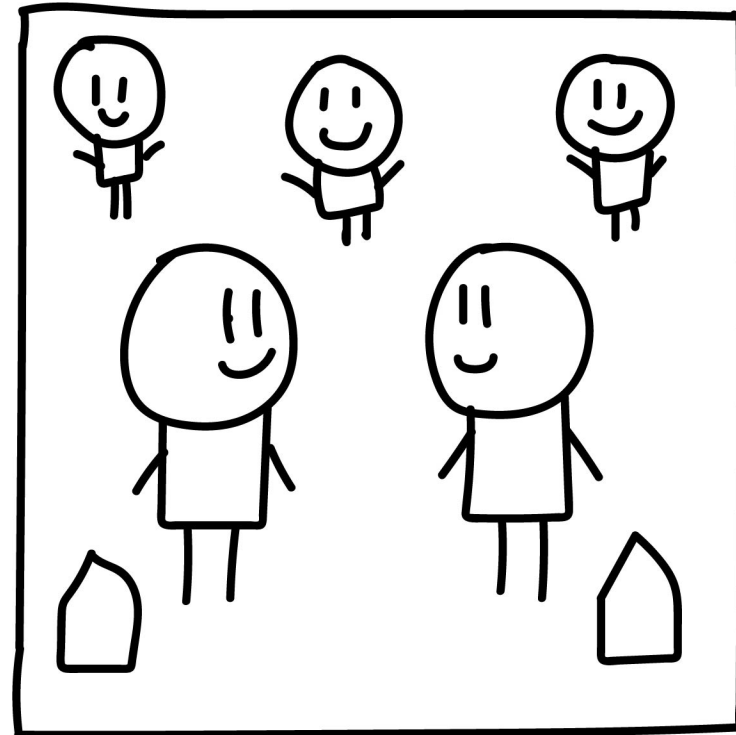
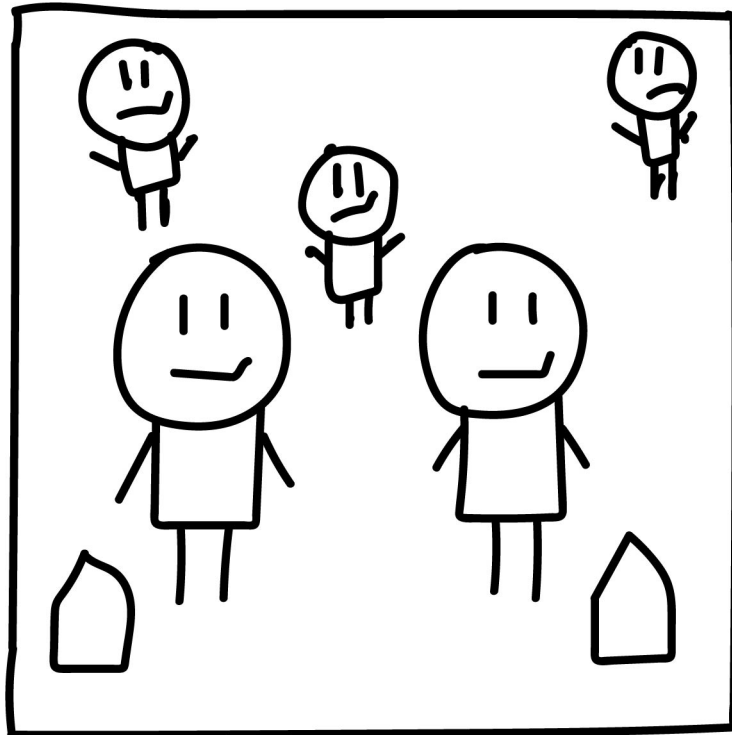
- A en B (2 minuten)
- Neem een gezin in je hoofd van een client of jezelf die uit elkaar zijn gegaan en weer een samengesteld gezin hebben gevormd.
- Teken 1-5 veranderingen van dat gezin in een tijdlijn (4 minuten).
- A stelt B de volgende vragen (7 minuten):
 - Welke veranderingen hadden impact op kind
 - Waarom
 - En wat speelde nog meer
 - Waar kun je hen helpen bewust van te worden (contact, geborgenheid, erbij horen, gezien worden)
- B stelt dezelfde vragen aan A (7 minuten)

Tekenen Genogram

- Teken het helder, hoeft niet perfect

Opnieuw Verbinden

Intenties ouders opnieuw Verbinden

Intenties 9-12

9. Ik los mijn oudertaken op en houd mijn kind daarbuiten
10. In neem mijn aandeel
11. Ons kind mag trouw zijn aan zichzelf
12. Ik kom samen met het oorspronkelijke gezin

Je kind heeft nodig dat

9. ..je het niet betreft bij oudertaken en deze oplost met je ex.
10. .. De samenwerking goed gaat door oa je aandeel te nemen en te delen.
11. ..het eerst trouw mag zijn aan zichzelf en dan aan jullie
12. ..dat jullie af en toe leuke dingen doen met het oorspronkelijke gezin als dat spanningsvrij kan.

Wanneer co-ouderschap of omgangsregeling?

Co-ouderschap 7/7

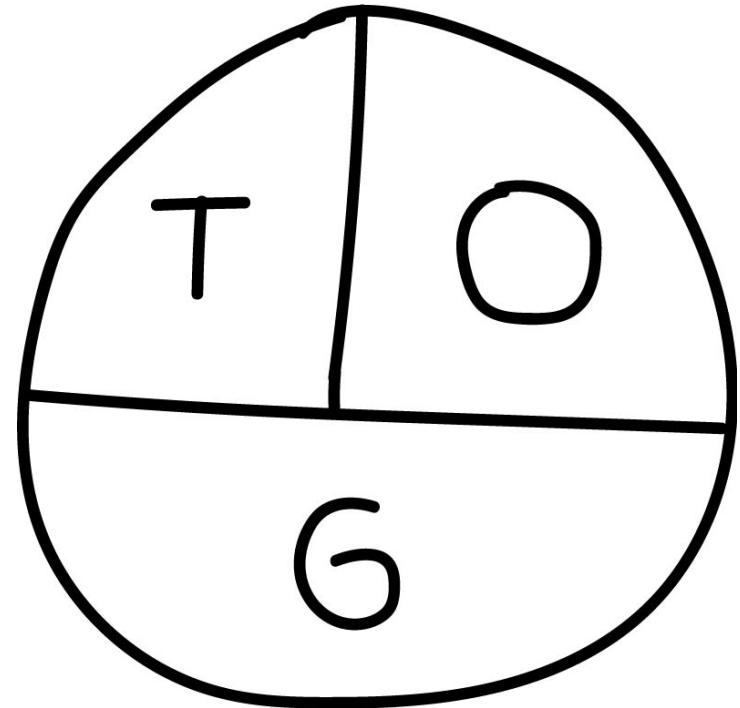
- Vertrouwen in dat je samen problemen kunt oplossen = je voorkomt dat je spanningen bij elkaar oproept voor het kind
- Kind heeft vertrouwen dat het is belangrijks kan vragen en dat het geregeld wordt zonder spanningen

Omgangsregeling 2/12 of 4/10

- Er is te weinig vertrouwen = te veel wantrouwen
- Ouders of een ouder roept spanningen op.
- Kind houdt zich in om iets belangrijks te vragen dat ouders moeten regelen

Hoe spelen trauma en overlevingsmechanismen mee in gezin?

- Doel: ouders zijn bewust van mogelijk trauma en overlevingsmechanismen
Meergenerationele patronen kennen
- Drie persoonlijkheids delen-model van Franz Ruppert
 - Gezonde deel
 - Overlevingsmechanisme
 - Trauma is afsplitsing/wegdrukken van psychische pijn

Gezonde deel

- Psyche
- Heeft een eigen wil en beleving
- Kan eigen acties ondernemen
- Ervaart een eigen lichaam
- Kan relaties aangaan met zelfgekozen mensen
- Heeft reflectievermogen
- Kan verbinden

Overlevingsdeel

- Vechten, in actie komen, verdedigen, mooier maken
- Controleren
- Vluchten, vermijden, wegstoppen
- Bevriezen, onverschillig worden
- Aanpassen, onderwerpen
- Er is geen reflectievermogen
- Kan regressie laten zien, leeftijd van dat het deel ontstaan is
- Beschermt voor een tijdje

Traumadeel

- Ongecontroleerde emotie
- Geen woorden voor het gevoel
- Wordt weggedrukt door overlevingsdeel
- Leeftijd van opgelopen trauma
- Zoeken naar mogelijkheid onderbroken expressie alsnog te uiten
- Zoek naar mogelijkheid om alsnog geaccepteerd te worden in geïntegreerd te worden

Oefening Innerlijk beeld kindplek

- A en B
- Neem 2 a4tje en meerdere a5jes. Vouw er een punt in.
- A stelt B de volgende vragen, 15 min:
 - Wat wil je onderzoeken in dit zelfonderzoek? Loyaliteit, gevoel als kind tov ouders, of tov broers/zussen, relatie ouder-kind vanuit je leeftijd nu?
 - Kun je met het papier je beeld neerleggen van je gezin van herkomst/situatie nu? De punt is de kijkrichting.
 - Wie is wie en wat betekent dit voor jou nu vanuit je leeftijd nu? In welke mate ervaar je daar een verschil in met toen je kind was?
 - Hoe speelt je onderzoeksvraag zowel vanuit hechting, vanuit dynamiek in het gezin en vanuit mogelijk trauma/overlevingsmechanisme?
- B stelt deze vragen aan A

Definitie van een complexe scheiding

- ‘Aanhoudende strijd’ door mogelijk psychische belasting
- Er spelen veel dynamieken die uit balans zijn
- Mogelijk Conflictoproepend persoon (HCP)
- Kinderen kunnen veel last ervaren: compenseren in systeemdynamieken en reageren op onveilige hechting

Slechte/geen zelfregulatie

- Aanhoudende stress/Overlevingsmechanisme
- Veel zorgen, projectie op kind
- ‘High conflict person’
 - Ik doe alles goed, de ander doet alles fout
 - Steeds blijven verwijten
 - Blijven strijden, ondanks belasting voor kinderen
 - Ziet kindbehoefte slecht of niet

Wat zijn traumasignalen van een kind in complexe scheiding?

- Gespannen lichaam
- Voelt weinig/geen permissie zich te uiten, past zich aan
- Voelt zich niet gezien in wat het wel of niet wil, kan niet kiezen
- Is teruggetrokken of overschreeuwt zichzelf, of is passief/ depressief
- Kan zichzelf niet reguleren, is in de war, geen logische tijdvolgorde
- Kiest voor een ouder vanuit helderheid of ongezond ophemelen
- Laat jongere delen zien

Wat heeft kind nodig in complexe scheiding?

- Zich mogen uiten
- Helder kader normaal/niet normaal
- Zelfregulatie door beweging
- Steun en opties om weerbaar te worden en te zijn:
 - Ja en nee mogen zeggen tegen lastige ouder.
 - Ouder is lief en lastig.
 - Meerdere persoonlijke kanten onderzoeken met hoe het kind dat ziet en zich voelt.
- Momenten van contact en plezier ervaren, zichzelf voelen
- Bewust worden van veilige plekken en veilige personen
- Permissie om weg te gaan als het niet goed voelt.

Route complexe scheiding

Ik vermijd het verwijt: **veiligere communicatie patronen** opbouwen

Ik geef het gevoel van welkom en **contact** (voor iedereen contact)

Ik geef **geborgenheid** en plezier (voor iedereen geborgenheid)

Ik geef het kind het gevoel dat **we altijd bij elkaar horen** (insluitende en neutrale communicatie)

Mijn belang is ondergeschikt aan het belang van het gezin

Ik ga **beter om met stress**

..... andere intenties naar behoeften van het gezin

Richtlijnen instanties

Richtlijnen Jeugdhulp

- 1. Ouders moeten het altijd samen oplossen
- 2. Kinderen zijn altijd loyaal aan de ouders
- 3. Een kind wil in contact zijn met beide ouders

Oplossen van gezinsproblematiek, zorgen om kinderen

Vrijwillig kader

Op eigen kracht verbeteren:

Via particuliere betaling of uit Jeugdwet via wijkteam
Samen beslissen over oplossingen;
Therapie ouder en kind

Lukt wel dossier sluiten

Lukt niet, plus zorg om ontwikkeling kind

Zorgmelding Veilig Thuis
Meld code

Ouders geïnformeerd door VT

Onderzoek VT of JB
(wachtijd 12 weken)

Lukt wel dossier sluiten

Lukt niet, naar JB

Drangkader

Onder drang verbeteren

JB Onderzoek en afspraken met drang
Regie hulpverlening, 12 weken onderzoek

Lukt wel dossier sluiten

Lukt niet, RVK erbij

JBT

Jeugd beschermingstafel met Raad van de Kinderbescherming erbij.
Vraag of er een onderzoek van RVK moet komen.

Lukt wel genoeg vertrouwen voor oplossing

Lukt niet, onderzoek RVK, 12 weken wachttijd, onderzoek duurt 3 maanden
Wel of geen OTS

Dwangkader

Onder dwang verbeteren: Voogd maakt afspraken en kan aanwijzing geven, regie hulp

Lukt wel OTS afronden en dossier sluiten

Lukt niet, naar kinderrechter

Ouder maken afspraken via rechter, advies JB

Of JB vraagt machtiging tot uithuisplaatsing aan bij kinderrechter

KITA BRONDA

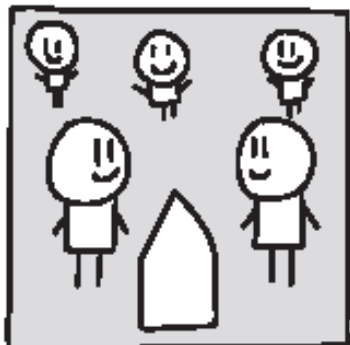
OPNIEUW VERBINDEN

ALS GESCHEIDEN OUDERS

Hoe geef je je kind,
belast door de scheiding,
weer het gevoel dat het
gewoon kind mag zijn?

GROEIMODEL

GROEIEN NAAR OPNIEUW VERBINDEN ALS GESCEIDEN OUDERS

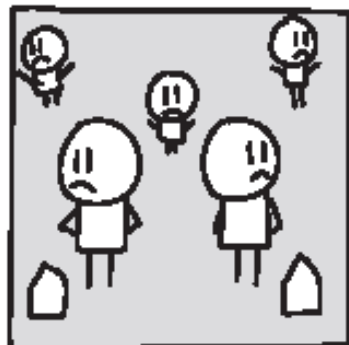
GEZIN INTACT,
KIND IS KIND

**IK WIL ME WELKOM VOELEN
EN CONTACT ERVAREN**

**GEEF JE MIJ GEBORGENHEID
EN PLEZIER?**

**WIJ HOREN TOCH ALTIJD
BIJ ELKAAR?**

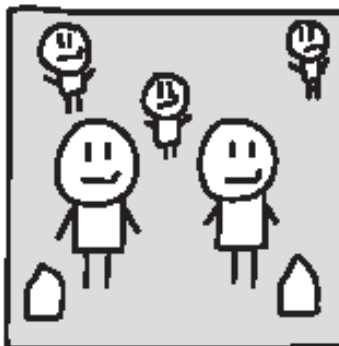
**ZIE EN BEGRIP JE MIJ EN
ONS, HELP JE MIJ MIJN
EMOTIES TE VERWERKEN?**

GESCEIDEN OUDERS
WIJZEN ELKAAR AF,
KIND IS BELAST

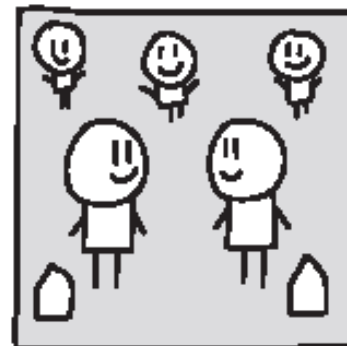
**1 Ik geef mijn kind een gevoel
van welkom en contact**

- 2 Ik wil beter omgaan met stress
- 3 Ik geef geborgenheid en plezier
- 4 Ik vermijd het verwijt

GESCEIDEN OUDERS
SLUITEN ELKAAR IN,
KIND IS MINDER BELAST

- 5 Ik geef mijn kind het gevoel dat we altijd bij elkaar horen
- 6 Mijn belang is ondergeschikt aan het belang van het gezin
- 7 Ik houd rekening met de ordening en de plek voor mijn kind
- 8 Ik zie en begrijp mijn kind en help het zijn emoties te verwerken

GESCEIDEN OUDERS ZIJN
OPNIEUW VERBONDEN,
KIND KAN WEER KIND ZIJN

- 9 Ik neem mijn aandeel
- 10 Ik los mijn oudertaken op en houd mijn kind daarbuiten
- 11 Ons kind mag trouw zijn aan zichzelf
- 12 Ik kom samen met het oorspronkelijke gezin